

บทความวิชาการ

ข้าราชการตำรวจเชิงพุทธในยุค Police 4.0

Buddhist Police Officers in the Police 4.0 Era

พ.ต.อ.ปัญญา เรือนดี

Pol. Col. Punya Ruendee

สถานีตำรวจภูธรดงละคร

Donglakorn nakhonnayok Police station

ตำรวจภูธรภาค 2 สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

Royalthaipolice Provincial Police 2

E-mail: punya5335@gmail.com

Received: 2 November 2022 Revised: 12 November 2022

Accepted: 9 December 2022

บทคัดย่อ

บทความวิชาการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถานการณ์ปัจจุบันของข้าราชการตำรวจเชิงพุทธในยุค Police 4.0 โดยการวิเคราะห์เนื้อหาจากวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำเสนอข้อค้นพบที่เป็นการสร้างระบบความปลอดภัยที่เข้มแข็ง เพื่อเป็นหลักประกันความมั่นคง ลดความเสี่ยง เพิ่มความมั่นใจ สู่การพัฒนาไปข้างหน้าอย่างปลอดภัย โดยข้าราชการตำรวจนำหลักอิทธิบาท 4 มาบูรณาการแก้ไขปัญหาของตำรวจ เพื่อการปฏิบัติหน้าที่ยุค Police 4.0 อันได้แก่ 1) มีความพึงพอใจ เต็มใจในการปฏิบัติหน้าที่ 2) มีความขยันหมั่นเพียรไม่ย่อท้อ 3) มีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ และ 4) มีการใช้ปัญญาในการแก้ปัญหาและพัฒนาตนเองสู่ยุค Police 4.0 ที่นำไปสู่ความสำเร็จ สามารถรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีต่างๆ ที่เกิดขึ้นอย่างครบวงจร สามารถแก้ปัญหาอาชญากรรมในสังคมปัจจุบันได้อย่างมีประสิทธิภาพ สร้างความเชื่อมั่นในด้านความปลอดภัยให้กับประชาชน ซึ่งสอดคล้องกับวิสัยทัศน์และพันธกิจที่ให้ไว้กับประชาชนที่ว่า “สำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นองค์กรบังคับใช้กฎหมายที่ทันสมัย ได้มาตรฐานสากลเพื่อให้ประชาชนเชื่อมั่นและศรัทธา สร้างสันติสุขในสังคมได้อย่างเป็นรูปธรรม”

คำสำคัญ: ข้าราชการตำรวจ, Police 4.0 , อิทธิบาท 4

Abstract

This academic article this purpose of and this study was to study the current situation of Buddhist police officers in the Police 4.0 era by analyzing content from relevant literature. to present the findings that create a strong security system. To be a guarantee of stability, reduce risks, increase confidence to develop safely forward. The police officers applied the principle of Iddhipā da 4 to apply for performing duties in the Police 4.0 era, which are: 1) Satisfaction Willingness to perform duties, 2) Diligent and indomitable, 3) Responsible for duties, and 4) Use the wisdom to solve problems and develop yourself to the Police 4.0 era, leading to success, and able to know various technological changes occurring in a comprehensive manner can effectively solve crimes in today's society. Build confidence in the safety of the people. Which is in line with the vision and mission given to the people that "The Royal Thai Police is a modern law enforcement organization. Meet international standards for people to believe and have faith create peace in society in a concrete way."

Key Words: Police Officers, Buddhist, Police 4.0 Era, Four Rddhippada

บทนำ

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ เป็นหน่วยงานหนึ่งที่อยู่ใกระบวนการยุติธรรม มีอำนาจหน้าที่ในการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดทางอาญา รักษาความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัยของประชาชนตามพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.2547 โดยมีเจ้าหน้าที่ตำรวจเป็นผู้ปฏิบัติและบังคับใช้กฎหมาย รวมทั้งการให้บริการประชาชน ซึ่งถือเป็นวัฒนธรรมองค์กรในการทำงานที่ต้องอยู่ในกฎ ระเบียบ วินัย แบบราชการ โดยยึดหลักการปฏิบัติงานแบบปรับตัว และแบบเครือข่าย เพื่อสร้างความไว้วางใจในการทำงาน ทำให้ตำรวจมีบทบาทสำคัญที่เกี่ยวข้องใกล้ชิดกับประชาชนอยู่ตลอดเวลา จากผลการปฏิบัติงานที่ผ่านมาของข้าราชการตำรวจในสังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พบว่ามีข้าราชการตำรวจจำนวนไม่น้อยที่ยอมเสียสละกำลังกาย กำลังใจ พุ่มเทกำลังใจความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ ดังเช่น ข้าราชการตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่มีการสู้รบกับผู้ก่อการร้ายจนเสียชีวิตในขณะปฏิบัติหน้าที่ นอกจากนี้ยังมีข้าราชการตำรวจอีกจำนวนมากที่ยอมพุ่มเทกายและใจใช้ความรู้ความสามารถเข้าเสี่ยงอันตรายในการปฏิบัติหน้าที่จับกุมผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดมาดำเนินคดีตามกฎหมาย แต่ในทางตรงข้ามกับพบว่า มีข้าราชการตำรวจจำนวนไม่น้อยเช่นกันที่ประพฤติดุปฏิบัติตน ไม่อยู่ในกรอบอันดี ใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบ ละเมิดสิทธิเสรีภาพของประชาชน ทำให้ประชาชนมองภาพลักษณ์ตำรวจในแง่ลบ ดังปรากฏข่าวตามสื่อโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ วิทยุ อินเทอร์เน็ต ได้เสนอข่าวเกี่ยวกับข้าราชการตำรวจที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสมในการปฏิบัติหน้าที่ Ilham Prisgunanto, Alb. Wahyurudhanto, and Sutrisno Sutrisno (The Diffusion of 4.0 Era Innovation in the

Implementation of Police Officers' Job (Surveying the Conduct of Police Officers of Police Regions of the Indonesian National Police, 2019,2(1)) ระบุว่าผลการวิจัยพบว่าองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงการแพร่กระจายของนวัตกรรมในการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจในพื้นที่คือโครงสร้างพื้นฐาน (เทคโนโลยี) ในอีกด้านหนึ่ง องค์ประกอบที่อ่อนแอที่สุดคือวัฒนธรรมการทำงานขององค์กร ผลการสำรวจระบุว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจในอินโดนีเซียมีความกระตือรือร้นในการเป็นนักประดิษฐ์อยู่แล้ว แต่อาจกลายเป็นผู้เริ่มต้นก่อนหากผู้นำไม่ให้พื้นที่สร้างสรรค์ในการพัฒนาศักยภาพของเจ้าหน้าที่ตำรวจ

ทั้งนี้ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ มีอำนาจหน้าที่จับกุมผู้ที่กระทำความผิดมาดำเนินคดี อีกทั้งยังต้องทำการสืบสวน แสวงหาข้อเท็จจริงพยานด้านหลักฐานการกระทำผิด เพื่อให้ทราบรายละเอียดแห่งความผิดนั้น และนำเข้าสู่กระบวนการทางกฎหมาย ดังนั้น การปฏิบัติงานของตำรวจมีโอกาที่จะไปกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของประชาชนได้ง่าย เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่งาน ด้านอำนวยความสะดวกธรรมในการปราบปรามอาชญากรรมมีประสิทธิภาพ ได้รับความร่วมมือร่วมใจจากประชาชนและสังคม เจ้าหน้าที่ตำรวจต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ประพฤติปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างที่ดี สร้างความเชื่อมั่นและความไว้วางใจให้เกิดขึ้นกับประชาชน รวมทั้งสร้างกระบวนการทำงานให้เป็นแบบอย่างที่ดี จากที่ได้กล่าวมาข้างต้น ผู้เขียนจึงเกิดแนวความคิดเกี่ยวกับการทำงานของตำรวจในยุค Police 4.0 เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการดำเนินงานตามนโยบาย Thailand 4.0 โดยการประยุกต์พุทธนวัตกรรมตามหลักอิทธิบาท 4 การทำงานให้ประสบความสำเร็จตามแนวพุทธศาสนา ในพระสูตรตันตปิฎก สังยุตตนิกาย มหาวารวรรค อิทธิบาทสังยุต พระพุทธเจ้าทรงแนะให้ปฏิบัติตามหลักอิทธิบาท ๔ อิทธิบาท ที่เป็นหลักพื้นฐานแห่งความสำเร็จ มีองค์ประกอบ ๔ ประการ (พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2539: เล่มที่19 ข้อที่ 813 หน้า377) ความสำเร็จเป็นผลที่เกิดมาจากอิทธิบาท 4 เพื่อนำมาบูรณาการใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจ (คมสันต์, 2560, หน้า 4(1) 15-31.)

แนวทางขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทยในยุค 4.0 โดยน่านวัตกรรมใหม่ๆ เข้ามาปรับปรุงแก้ไขกลไกการทำงานของภาครัฐและพัฒนาศักยภาพคนให้ก้าวเข้าสู่โลกใหม่สภาพแวดล้อมที่ท้าทายภาครัฐจึงมีบทบาทสำคัญในฐานะผู้ควบคุมกติกาและผู้สนับสนุนเพื่อให้ประสิทธิภาพสูงสุด ดังนั้นแนวทางที่เป็นหลักการที่จำเป็นในการกำหนดทิศทางการพัฒนาขององค์กรตำรวจประกอบด้วยประเด็นดังต่อไปนี้ การบริหารงานทั่วไปการบังคับใช้กฎหมายของเจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการการบริหารและพัฒนาบุคลากรการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการทำงานร่วมกับชุมชนประชาชน ภาครัฐไทยนอกจากจะยังไม่พร้อมในเรื่องความแตกฉานด้านข้อมูลแล้วยังไม่ยอมเปิดเผยข้อมูลอีกด้วยเพราะกลัวว่าความลับทางราชการจะรั่วไหลหรือไม่อยากให้ใครมาตรวจสอบได้ก็ไม่ทราบ ในฝั่งไอทีของราชการไทยก็มีปัญหาความพร้อมทางด้านดิจิทัล ด้วยเหตุที่ความรู้ทางด้านวิทยาการคอมพิวเตอร์และความพร้อมด้านดิจิทัลมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วมาก คนที่เข้าไปรับราชการมีแนวโน้มที่จะตกยุคได้ไวมากเนื่องจากงานมีความมั่นคงมากจนเกินไปจนไม่ต้องเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ แต่สิ่งที่น่าจะสำคัญกว่าการแก้ไขกฎระเบียบและกฎหมายให้รองรับ Thailand 4.0 คือการพัฒนาข้าราชการไทย 0.4 ให้เป็นข้าราชการไทย 4.0 สิ่งที่ต้องเร่งคือการประเมินทดสอบข้าราชการไทยในด้าน Data literacy และDigital readiness แล้วพัฒนา ซึ่งควรใช้ระบบ Coaching ซึ่งอาจจะต้องร่วมกับภาคอุดมศึกษาและภาคเอกชนในการดำเนินการเรื่องนี้อย่างเร่งด่วน

Thailand 4.0 จะไม่มีทางสำเร็จเลย หากข้าราชการไทยยังเป็นระบบ 0.4 โมเดลของ Thailand 4.0 นั่นคือ มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน (อานนท์ ศักดิ์วรวิชญ์, 2560, หน้า 5)

การวิเคราะห์ในครั้งนี้เพื่อค้นหารูปแบบการทำงานให้กับข้าราชการตำรวจไทยในการสร้างระบบความปลอดภัยที่เข้มแข็ง เพื่อเป็นหลักประกันความมั่นคง ลดความเสี่ยง เพิ่มความมั่นใจ สู่การพัฒนาไปข้างหน้าอย่างปลอดภัยที่เหมาะสมกับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงสู่สังคมไทย 0.4 เพื่อนำเสนอรูปแบบที่เหมาะสมให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ที่เหมาะสมและคำนึงถึงผลประโยชน์สูงสุดที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติจะได้รับ

ประเทศไทย 4.0 คืออะไรและจะไปได้จริงหรือเปล่าประเทศไทยในอดีตที่ผ่านมาได้มีการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่องตั้งแต่โมเดล “ประเทศไทย 1.0 ” ที่เน้นภาคการเกษตร ไปสู่ “ประเทศไทย 2.0” ที่เน้นอุตสาหกรรมเบาและก้าวสู่โมเดลปัจจุบัน “ประเทศไทย 3.0 ” ที่เน้นอุตสาหกรรมหนัก ภายใต้โมเดล “ประเทศไทย 3.0” เป็นยุคที่อุตสาหกรรมซับซ้อนมากขึ้น แต่มีปัญหาด้านความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ (เอกสารตำรวจไทย, 2559: <http://preeda44.blogspot.com>, วันที่สืบค้น วันที่ 15 ตุลาคม 2565) ความไม่สมดุลของการพัฒนา แม้ว่าเศรษฐกิจภาพรวมจะเติบโต แต่คนยากจนยังมีอยู่มาก ความไม่สมดุลในการพัฒนาทำให้คนส่วนใหญ่ไม่ได้รับส่วนแบ่งทางเศรษฐกิจที่เป็นธรรม มีรายได้ที่ไม่สมดุลกับค่าครองชีพที่สูงมาก ผลกระทบย่อมทำให้เกิดปัญหาสังคม ความไม่เป็นระเบียบและกลายเป็นปัญหาอาชญากรรมในที่สุด ยุคนี้ที่เน้นอยู่กันตอนนี้ต้องเผชิญกับดักสำคัญที่ไม่อาจนำพาประเทศ พัฒนาไปมากกว่านี้ จึงเป็นประเด็นที่รัฐบาลต้องสร้างโมเดลใหม่ขึ้นมาเพื่อปฏิรูปเศรษฐกิจและนำพาประชาชนทั้งประเทศไปสู่โมเดล “ประเทศไทย 4.0” ให้ได้ภายใน 3-5 ปีนี้ เพื่อสร้างความเข้าใจว่าจะมีอะไรเกิดขึ้น “ประเทศไทย 4.0” เป็นความมุ่งมั่น ของรัฐบาลปัจจุบันที่ต้องการปรับเปลี่ยนโครงสร้างเศรษฐกิจ ไปสู่ “Value Based Economy ” หรือ “เศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม” กล่าวคือ หมายถึง การขับเคลื่อนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างน้อยใน 3 มิติสำคัญ คือ (1) เปลี่ยนจากการผลิตสินค้า “โภคภัณฑ์” ไปสู่สินค้าเชิง “นวัตกรรม” (2) เปลี่ยนจากการขับเคลื่อนประเทศด้วยภาคอุตสาหกรรม ไปสู่การขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยีความคิดสร้างสรรค์ และนวัตกรรม และ (3) การเปลี่ยนจากการเน้นภาคการผลิตสินค้า ไปสู่การเน้นภาคบริการมากขึ้น และประเทศไทยยังเป็นประเทศที่กำลังเผชิญกับเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ก้าวไปอย่างรวดเร็วและในขณะเดียวกันเรายังต้องเผชิญกับปัญหาด้าน “ทุนมนุษย์” (สุวิทย์ เมษินทรีย์, 2560: planning2.mju.ac.th วันที่สืบค้น 15 ตุลาคม 2565)

การทำงานของข้าราชการตำรวจในปัจจุบัน จะเห็นว่าในเดือนธันวาคม พ.ศ.2559 นายกรัฐมนตรีได้กำหนดนโยบายและทิศทางในการพัฒนาประเทศไทยไปสู่ไทยแลนด์ 4.0 เพื่อให้ประเทศไทยเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันกับต่างประเทศ ด้วยการส่งเสริมให้มีนวัตกรรม เพื่อให้คนไทยทำงานเหนื่อยน้อยลงแต่มีผลตอบแทนที่สูงขึ้น และสร้างความเชื่อมโยงระหว่างภายในและนอกประเทศ เพื่อก้าวออกไปแข่งขันกับประเทศอื่นๆ ได้อย่างสมศักดิ์ศรี โดยกำหนดเป้าหมายครอบคลุมใน 4 มิติ ดังนี้ 1) ความมั่นคงทางเศรษฐกิจ เป็น 2) ความอยู่ดีมีสุขทางสังคม 3) การยกระดับคุณภาพมนุษย์ ด้วยการพัฒนาคนไทยให้เป็น 4) การรักษาสันติภาพ เป็นสังคมที่น่าอยู่

หลักการการทำงานของตำรวจยุค Police 4.0

ความเชื่อมโยงที่เกิดขึ้นผ่านการเดินทาง การติดต่อผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ทำให้การกระทำผิดของอาชญากรก็สามารถเกิดขึ้นโดยไร้ข้อจำกัดด้านพรมแดน เช่นกัน รวมทั้งความก้าวหน้าด้านวิทยาการ นวัตกรรมต่างๆ ที่จะเกิดขึ้น อาจเป็นเครื่องมือหรือช่องทางให้เกิดการกระทำผิดในรูปแบบใหม่ ตัวอย่างเช่น การที่อาชญากรสามารถเจาะเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์เพื่อขโมยเงินในบัญชีได้ ไม่ว่าจะอยู่ส่วนใดของโลก ดังนั้น การปรับตัวเป็น "Police 4.0" จึงมีเป้าหมายดังนี้ (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, 2557, หน้า 37)

1. สร้างความเชื่อมั่นแก่ประชาชน โดยมีมาตรฐานในการทำงาน มีความเป็นมืออาชีพ ตำรวจแต่งเครื่องแบบเรียบร้อย มีสายตรวจอุปกรณ์ครบ ในสถานที่เกิดเหตุตำรวจสายตรวจมีการใช้ Police Line สายสีส้มเมื่อเข้าพื้นที่ต้องแขวนบัตรแสดงตัว หน่วยพิสูจน์หลักฐานถึงที่เกิดเหตุสวมถุงมือและคลุมรองเท้าให้เรียบร้อยในการเก็บพยานหลักฐานในที่เกิดเหตุ ฯลฯ การปฏิบัติงานอย่างเป็นมาตรฐาน จะทำให้ประชาชนมีความเชื่อมั่นกับเจ้าหน้าที่ตำรวจมากขึ้น เมื่อทำทุกอย่างครบถ้วนตามขั้นตอน บางครั้งก็อาจเกิดการเข้าใจผิดจากประชาชนได้ ดังนั้นตำรวจจึงจำเป็นต้องชี้แจงและทำความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับข้อกฎหมาย กระบวนการขั้นตอนที่เจ้าหน้าที่ตำรวจต้องดำเนินการ เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องให้กับประชาชน โดยเฉพาะการประชาสัมพันธ์ให้สื่อมวลชนรับทราบข้อเท็จจริงในการปฏิบัติหน้าที่

2. ลดอาชญากรรม ประชาชนและสังคมไม่อาจเชื่อมั่นเจ้าหน้าที่ตำรวจได้ หากระดับของปัญหาอาชญากรรมและความหวาดกลัวภัยอาชญากรรมยังสูงอยู่ อาชญากรรมไม่สามารถหมดไปได้จากสังคม แต่ควรอยู่ในระดับที่สังคมยอมรับได้ การลดอาชญากรรมเป็นเรื่องใหญ่พอสมควร สำหรับสังคมไทยการลดอาชญากรรมไม่ใช่เพียงการลดการรับแจ้งความ แต่ควรลดอาชญากรรมให้ได้จริง

3. รักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ซึ่งรวมถึงความปลอดภัยจากอาชญากรรมโดยทั่วไป และภัยคุกคามอื่นๆ ที่ก่อให้เกิดความไม่ปลอดภัย เช่น การก่อการร้าย ความไม่ปลอดภัยที่อาจเกิดขึ้นจากความบกพร่องในการบังคับใช้กฎหมายต่างๆ

4. พร้อมรับมือในโลกไซเบอร์ Thailand 4.0 จะมาพร้อมกับนวัตกรรมทุกด้าน รวมทั้งโลกของดิจิทัล การทำธุรกรรมทางการเงินผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ หรือ e-Money การติดต่อซื้อขายสินค้าผ่านอินเทอร์เน็ต อาชญากรก็ย่อมเปลี่ยนจากการลักขโมยสินค้าในห้างสรรพสินค้า มาเป็นการหลอกลวงซื้อหรือขายสินค้าผ่านอินเทอร์เน็ต การเจาะระบบเพื่อขโมยเงินจากบัญชี เป็นต้น เจ้าหน้าที่ตำรวจในยุคใหม่ จึงจำเป็นต้องก้าวให้ทันอาชญากรยุค 4.0 เช่นเดียวกัน

5. นวัตกรรมป้องกันอาชญากรรมสมัยใหม่ เมื่อรัฐต้องการส่งเสริมภาคธุรกิจเอกชน สร้างนวัตกรรมในด้านธุรกิจ การค้าขาย ตำรวจย่อมต้องการนวัตกรรมสมัยใหม่ เพื่อใช้ในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมเช่นกัน คำว่า “นวัตกรรม” ที่มาจาก “Innovation” มิได้จำกัดว่าต้องเป็นเครื่องมือทางวิทยาศาสตร์อันทันสมัยที่จะนำมาใช้ป้องกันหรือติดตามจับกุมคนร้ายเพียงเท่านั้น อาจเป็นนวัตกรรมในการบริหารจัดการ หรือนวัตกรรมด้านการปฏิบัติงาน ที่เป็นวิธีการใหม่ที่สร้างสรรค์ ทำให้ได้ผลลัพธ์ที่ดี แต่ลงทุนลงแรงน้อยก็ได้เช่น การนำ Drone ออกตรวจป้องกันอาชญากรรม และบินติดตามรถคนร้าย ตำรวจอาจติด

อุปกรณ์ GPS ที่ตัวผู้ต้องหาซึ่งได้รับการประกันตัว ทรัพย์สินในบ้านอาจมีเครื่องบอกตำแหน่งติดไว้ทุกชิ้น ทำให้สามารถติดตามจับกุมคนร้ายที่เข้ามาขโมยของในบ้านได้อย่างรวดเร็ว ฯลฯ

6. ใช้กำลังตำรวจน้อยลง ตำรวจทุกประเทศ ล้วนมีกำลังพลเจ้าหน้าที่ตำรวจในการปฏิบัติหน้าที่อย่างจำกัด การใช้กำลังตำรวจน้อยลง จำเป็นต้องปรับวิธีการปฏิบัติงาน การใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วย เราอาจต้องกลับมาทบทวนหรือทำการวิจัยกันว่า การใช้กำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจขับขี่รถจักรยานยนต์ รถยนต์ตรวจตราพื้นที่เพื่อหวังว่าจะสามารถป้องกันเหตุอาชญากรรมมิให้เกิดขึ้นได้ เป็นวิธีการที่ป้องกันมิให้เหตุเกิดได้จริงหรือไม่ สถานการณ์ด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และเทคโนโลยี ที่เป็นปัจจัยภายนอกยังส่งผลกระทบต่อองค์การในการบริหารทรัพยากรบุคคลของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ คือ ด้านสังคม การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุของสังคมไทย องค์การย่อมเกิดปัญหาเช่นเดียวกับภาคเอกชน คือ ปัญหาการขาดแคลนคนวัยหนุ่มสาวเข้ามาทำงานในองค์การ

สำหรับแนวทางในระดับนโยบายที่จำเป็นในการกำหนดทิศทางการพัฒนาขององค์กรตำรวจซึ่งถือว่าเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนหน่วยงานระดับสถานีตำรวจ ระดับกองบังคับการหรือตำรวจภูธรจังหวัด ซึ่งเป็นหน่วยงานที่สำคัญยิ่ง มีข้อเสนอเกี่ยวกับการบริหารขององค์กรที่จะสามารถบริหารจัดการได้ (Sataworn. P., 2560: <http://preeda44.blogspot.com>, วันที่สืบค้น 15 ตุลาคม 2565)

การทำงานของสถานีตำรวจยุค Police 4.0

สถานีตำรวจเป็นจุดสำคัญของการให้บริการของประชาชนในด้านต่างๆ ตามภารกิจของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ แต่เดิมการทำงานของสถานีตำรวจจะมี 3 ส่วน คือ ฝ่ายบริหาร ฝ่ายอำนวยการธุรการ และฝ่ายปฏิบัติการ โดยที่ฝ่ายปฏิบัติการได้แยกออกเป็นส่วนย่อยๆ อีก 5 งาน คือ งานอำนวยการ งานป้องกันปราบปราม งานจราจร งานสืบสวน และงานสอบสวน ในอดีตจำนวนประชากรในความรับผิดชอบของสถานีตำรวจจะมีจำนวนไม่มาก ตามบริบทในพื้นที่ที่มีทั้งชุมชนในเขตเมือง/เทศบาล และในหมู่บ้านตามพื้นที่ตำบล จำนวนคดีที่เกิดขึ้นมีไม่มาก เทคโนโลยียังไม่ทันสมัย การใช้อุปกรณ์ในการปฏิบัติหน้าที่มีไม่มากจะมีแค่กระบอง วิทยุ อาวุธปืน แต่ในปัจจุบันเทคโนโลยีเจริญขึ้นมีการพัฒนาระบบการสื่อสารในสังคมมากขึ้น มีการสื่อสารหลายช่องทาง โดยเฉพาะช่องทางออนไลน์ มีการนำแอปพลิเคชันไลน์ เฟสบุ๊ก ยูทูบ ติดต่อสื่อสารผ่านโทรศัพท์มือถือสมาร์ทโฟน มีการประชุม Conference และพูดคุยการทำงาน ผ่านระบบแอปพลิเคชันต่างๆ เช่น Zoom, Meet, หรือ Clup house ประชาชนเกือบทุกคนใช้โทรศัพท์มือถือและทุกบ้านมีอุปกรณ์การสื่อสารผ่านระบบอินเทอร์เน็ต Wifi จะอยู่พิภพไหนสามารถระบุที่อยู่ได้ชัดเจน เห็นภาพใบหน้าขณะพูดคุย สามารถนำเสนอผ่านระบบสื่อสารได้อย่างชัดเจนและเข้าใจง่าย การดำเนินการธุรกรรมทางการค้า (e-Commerce) การดำเนินการด้านการเงิน (e-Money) สามารถดำเนินการได้ผ่านโทรศัพท์มือถือโดยไม่ต้องเดินทางไปธนาคาร ประชาชนสามารถติดต่อซื้อขายกันได้โดยตรงโดยไม่ต้องใช้เงินสด แต่ใช้วิธีจ่ายค่าสินค้าผ่านระบบมือถือแทน (e-Payment)

ระบบการทำงานของข้าราชการตำรวจบนสถานีตำรวจจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนให้เข้ากับเทคโนโลยีที่ทันสมัย มีการทำงานหรือสั่งการโดยใช้โทรศัพท์มือถือผ่านแอปพลิเคชัน Police 4.0 RTP Cyber Village, Smart Safety Zone มีการรับแจ้งความผ่านระบบออนไลน์โดยเฉพาะคดีฉ้อโกงออนไลน์ ประชาชนจะ

ถูกมิฉฉาชีพหลอกลวงผ่านช่องทางออนไลน์จำนวนมาก ดังนั้นตำรวจในหน่วยงานระดับสถานีตำรวจ ระดับกองบังคับการหรือตำรวจภูธรจังหวัด ซึ่งเป็นหน่วยงานที่สำคัญยิ่ง ถือว่าเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อน ต้องมีการปรับเปลี่ยนการบริหารงานในหน่วยงานด้วยเช่นกัน ดังนี้

1. เป็นตำรวจมืออาชีพและใช้มืออาชีพในงานตำรวจ โดย 1) ข้าราชการตำรวจต้องมีทักษะความชำนาญด้านเทคโนโลยีซึ่งพร้อมต่อการไล่ตามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี ซึ่งอาจจำเป็นต้องพึ่งพามืออาชีพจากภาคเอกชนเข้ามาช่วยในการรับมือ สืบสวน สอบไล่ ปรามปราม โจมตีและตอบโต้ทั้งในเชิงป้องกันและปรามปราม 2) มีเมื่อนิติวิทยาศาสตร์รองรับอย่างเพียงพอต่อปริมาณงานที่จะเพิ่มสูงขึ้น โดยเฉพาะการรองรับการตรวจพิสูจน์ทางชีวภาพ (Biometric) ที่หลากหลายชาติพันธุ์ในอนาคต และ 3) ตำรวจที่รู้หลายภาษา จะเป็นเรื่องจำเป็นต่อการสื่อสาร รองรับปริมาณชาวต่างชาติที่จะตกเป็นผู้เดือดร้อน ผู้เสียหาย พยาน หรือผู้ต้องหาเพิ่มสูงขึ้นตามสภาพการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจโดยเฉพาะภาษาพื้นฐานเช่นภาษาอังกฤษ และภาษาจีน

2. เข้าสู่องค์กรธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ หลักคิดเรื่อง “ทำน้อยได้มาก” บ่งบอกแนวคิดในการบริหารงานราชการที่ต้องปรับตัวให้ทันทุนถูก ได้ผลเร็ว ครอบคลุม สัมฤทธิ์ผลตามเป้าหมายหรือดีกว่า ลดภาระการจัดเก็บต่างๆ มาทดแทนการบริหารเอกสารแบบเดิม ๆ ที่ล่าช้ามากขึ้นตอน สิ้นเปลืองพื้นที่จัดเก็บ นอกจากนั้นด้วยระบบ e-Transaction Regulations ปัจจุบันหน่วยงานเดียวของสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่ได้รับการปลดปล่อยจากคณะกรรมการธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ให้ใช้ e-Transaction Regulations ได้ตั้งแต่ปี 2557 คือ สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง (ตม.)

3. มีเครือข่ายเชื่อมโยง การเชื่อมโยงระบบการสื่อสาร ข้อมูลสารสนเทศ โดยเฉพาะข้อมูลข่าว ข้อมูลคดี ข้อมูลอาชญากรรม ข้าราชการ การประสานงาน ที่สามารถเชื่อมโยงต่อกันทั้งในหน่วยงานในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ หน่วยงานราชการในประเทศ และหน่วยงานอาชญากรรมระหว่างประเทศโดยเฉพาะในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เป็นเรื่องจำเป็น เพราะปัจจุบันอาชญากรทุกประเภท ตั้งแต่กลุ่มก่อการร้ายต่างๆ จนถึงกลุ่มอาชญากร มิฉฉาชีพ ต่างยกระดับความสามารถในการเชื่อมโยงเครือข่ายและพึ่งพากันอย่างเห็นได้ชัด เพื่อก้าวพ้นเงื่อนไขการผ่านแดน และป้องกันการปรามปรามจากเจ้าหน้าที่รัฐ โดยเฉพาะกลุ่มก่อ การร้าย กลุ่มค้าอาวุธ กลุ่มยาเสพติด กลุ่มธุรกิจฟอกเงิน เป็นต้น ดังนั้นข้าราชการตำรวจยุค Police 4.0 จึงควรมีระบบเครือข่ายความเชื่อมโยง แผนแม่บท การปฏิรูป และการสื่อสารอย่างเป็นรูปธรรมชัดเจน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ระบบรวมศูนย์เป็นหนึ่งเดียว โดยเฉพาะระบบข้อมูลอาชญากรรมที่ต้องเป็นระบบเดียวที่มีเอกภาพและเป็นระบบที่แข็งแกร่ง เพื่อให้ง่ายต่อการบริหารจัดการและการใช้งานของหน่วยปฏิบัติ รวมถึงความสะดวกต่อการเชื่อมโยงกับหน่วยงานต่างๆ อย่างมีประสิทธิภาพ แทนการพัฒนาแบบที่เจริญเป็นหย่อมๆ ทันสมัยเป็นบางแห่ง และตัดปัญหาภาระที่จะต้องทำงานซ้ำซ้อนหลายระบบในการกิจเดียวให้กับหน่วยปฏิบัติที่เป็นจุดแตกหักอย่างสถานีตำรวจ (แผนแม่บทกรมตำรวจฉบับที่ 1พ.ศ.2530-2534, 2529, หน้า 24)

2. ระบบสารสนเทศ ต้องสามารถตอบสนองแบบ Real Time เพื่อสนับสนุนเจ้าหน้าที่ที่กำลังปฏิบัติหน้าที่ภาคสนามในขณะนั้นได้อย่างทันท่วงที การตอบสนองข้อมูลที่ถูกต้องรวดเร็ว อาจช่วยลดความสูญเสีย ทั้งทรัพย์สิน ชีวิต และร่างกายของเจ้าหน้าที่และประชาชนผู้บริสุทธิ์

3. แผนแม่บทงานเทคโนโลยีสารสนเทศ ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติและขับเคลื่อนตามยุทธศาสตร์แบบ S-Curve การกำหนดแผนยุทธศาสตร์จะเป็นหลักประกันการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของหน่วย ทั้งด้านงบประมาณ การขับเคลื่อน การพัฒนาปรับเปลี่ยนระบบให้ทันยุคสมัยเป็นปัจจุบันอยู่เสมอ รวมถึงมีการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ แม้จะมีการเปลี่ยนแปลงผู้บริหารหลายคนก็ตาม

4. การปฏิรูป (Re-form) โดยเริ่มที่ระเบียบกฎหมาย ตำรวจจะปรับตัวเข้าสู่ยุค Police 4.0 ได้อย่างทันการ มิให้เกิดความล่าช้า ถ้าติดกับดักกฎหมายดั้งเดิมที่ไม่เคยแก้ไข และติดบ่วงการใช้อำนาจตามกฎหมายที่ไม่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงตามยุคสมัย เช่น กฎหมายที่เกี่ยวกับอำนาจของเจ้าหน้าที่ ทั้งการตรวจค้น จับกุม ควบคุม เขตอำนาจ ความเหลื่อมล้ำ ข้าราชการของหน่วยงานเป็นต้น ข้อนี้เป็นงานที่ยากที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติต้องหามา มิให้เกิดงักงัน ทั้งกระแสนวัตกรรมทางสังคม ต้นทุนการต่อรองระหว่างหน่วยงาน เพื่อความสะดวกในการปฏิบัติงานอย่างคล่องตัว ตอบสนองภารกิจตามที่ประชาชนคาดหวังได้อย่างแท้จริง

5. สื่อสาร เข้าใจ และพัฒนายุทธศาสตร์ เข้าใจ เข้าถึง พัฒนาเป็นกลยุทธ์ พระราชทานของในหลวงรัชกาลที่ 9 ที่มีความคลาสสิก และได้รับชัยชนะในทุกเหตุการณ์ โดยเฉพาะในสังคมยุค 4.0 ที่เทคโนโลยีการสื่อสารจะเป็นนวัตกรรมที่สำคัญที่โยโลกให้เล็กลงและย่นเวลา เหตุการณ์จากมุมโลกหนึ่งจะถูกเผยแพร่ในอีกมุมโลกหนึ่งต่อผู้คนนับล้านได้ในเวลาไม่ถึงนาที ดังนั้นตำรวจจึงต้องใช้ระบบนวัตกรรมเทคโนโลยีสื่อสาร โดยเริ่มจากการเข้าถึงประชาชนก่อน ดังนั้นการใช้ Social Media ในการทำสารสนเทศดำเนินงาน(Operation Information) จึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะสื่อสารเข้าถึงใจประชาชน อย่างไรก็ดี Social Media ก็จะเป็นเครื่องมือสำคัญของประชาชนในการตรวจสอบพฤติกรรม จริยธรรมของข้าราชการตำรวจด้วย

การสร้างความสำเร็จจึงเป็นเรื่องสำคัญ โดยเฉพาะการตอบโต้หรือชี้แจง การสื่อสารข้อมูลสาธารณะที่เสี่ยงต่อความเข้าใจในการปฏิบัติงานหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ที่คลาดเคลื่อนจากความเป็นจริง นอกจากนี้การสร้างความสำเร็จในเรื่องระเบียบกฎหมายเพื่อลดการกระทำผิด การเข้าใจสิทธิของประชาชน และตัวเจ้าหน้าที่ เพื่อความสะดวกในการปฏิบัติงานก็เป็นสิ่งที่จำเป็นและเป็นสิ่งสำคัญที่ตำรวจไม่ควรมองข้าม

ปัญหาและอุปสรรคในการทำงานยุค Police 4.0

นอกจากนี้การปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบันต้องเผชิญปัญหาและอุปสรรคหลายด้าน ตามความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองสำหรับในยุค Police 4.0 ก็เช่นเดียวกัน การปฏิบัติการของข้าราชการตำรวจก็ประสบปัญหาดังนี้

1. ข้าราชการตำรวจส่วนใหญ่ขาดความรู้เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีอันทันสมัยเช่นเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีการสื่อสาร ในยุค Police 4.0 ตำรวจต้องมีความรอบรู้ในทุกๆ ด้าน โดยเฉพาะ การเรียนรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีการสื่อสารเพื่อใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ รอบรู้เรื่องงานในหน้าที่ พร้อมรับกับการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา

2. ขาดอุปกรณ์และเทคโนโลยีสื่อสารอันทันสมัย สถานีตำรวจภูธรต่างๆ ยังขาดอุปกรณ์และเครื่องมือไม่ครอบคลุมครบทุกจุดในพื้นที่รับผิดชอบ เช่นขาดกล้องวงจรปิดในพื้นที่หลายแห่งมีเฉพาะจุดสำคัญๆ เมื่อมีอาชญากรรมเกิดขึ้นจึงมักจะไปถึงที่เกิดเหตุและดำเนินการล่าช้า

3. การปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจยังใช้วิธีการล้าสมัยไม่ทันเหตุการณ์ เช่น การตั้งจุดตรวจ การตรวจจุดเสี่ยง การระดมกวาดล้างจับกุม การสร้างสายข่าวอาชญากรรมครอบคลุมทุกพื้นที่ การสร้างอาสาสมัครตำรวจบ้าน การสร้างอาสาสมัครตำรวจจราจร ช่วยเหลือภารกิจตำรวจในพื้นที่ที่มีตำรวจน้อย การมีส่วนร่วมกับประชาชนในพื้นที่ และแสวงความร่วมมือจากประชาชน (ปุระชัย เปี่ยมสมบูรณ์, 2533, หน้า 87)

4. ปัญหาในการกระจายอำนาจในการปฏิบัติงาน การทำงานของข้าราชการตำรวจในปัจจุบันเกิดปัญหาและอุปสรรคมากมาย ผู้บังคับบัญชาต้องการผลสำเร็จของงานตามภารกิจ ได้กำกับผู้ปฏิบัติจากส่วนบนมาสู่ส่วนปฏิบัติ ไม่ได้กระจายอำนาจการปฏิบัติตามหลักการบริหาร ไม่ได้เข้าใจในบริบทสถานที่ตำรวจอย่างแท้จริง การรับทราบปัญหาที่ทราบในส่วนที่เกี่ยวข้องกับงาน แต่เบื้องลึกของปัญหา ผู้บริหารระดับสูงไม่สามารถเข้าใจปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจในระดับสถานีตำรวจได้ ตำรวจจึงต้องพึ่งหลักธรรมในการยึดเหนี่ยวจิตใจในการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้สามารถดำเนินการแก้ไขปัญหาอุปสรรคต่างๆ

5. ปัญหาความเครียดในชีวิตประจำวัน ปัจจุบันข้าราชการตำรวจมีแนวโน้มอัตราการปลิดชีพตัวเองสูงมีสาเหตุจากลักษณะงานที่มีความเสี่ยงสูง ภาระงานมาก มีปัญหาด้านการเงิน ภาระหนี้สิน ส่งผลให้ข้าราชการตำรวจเกิดความเครียดมากขึ้น บางรายมีอาการทางจิตและโรคซึมเศร้า ยิ่งกว่านั้น สังคมภายนอกยังมองตำรวจในแง่ลบมากขึ้น สิ่งเหล่านี้คือชนวนที่นำไปสู่ปัญหาการฆ่าตัวตาย สำหรับมาตรการป้องกันในหน่วยงาน คือการให้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการฆ่าตัวตายและโรคทางจิตเวชต่างๆ การสังเกต เฝ้ารวัง เพื่อนร่วมงานที่มีความเสี่ยงต่อการฆ่าตัวตาย เพื่อนำไปสู่การช่วยเหลือต่อไป ส่วนคนที่เคยมีอาการแล้วดีขึ้น จะมีการป้องกันไม่ให้เกิดกลับมาเป็นซ้ำ การดำรงชีวิตภายใต้สวัสดิการที่ดี เงินเดือนเหมาะสมกับภารกิจที่ได้รับ สามารถให้ค่าตอบแทนนอกเหนือจากหน้าที่ปกติ เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ อันส่งผลให้เกิดประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่ (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, 2556, หน้า 122) มีความคิดแบบ Fixed Mindset ซึ่งหากอยากหลุดพ้นจากความคิดแบบนี้ ก็จะต้องออกมาจากปัญหาเหล่านั้นเสียก่อน จึงจะทำให้สามารถพัฒนาตนเองให้มีความคิดที่เติบโต มีจิตสาธารณะ พร้อมจะช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อนหรือขอความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่ตำรวจ และสามารถดำเนินงานต่างๆ ให้ประสบความสำเร็จได้ โดยอาศัยหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาที่สำคัญคือหลักอิทธิบาท 4 เป็นพื้นฐานในการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ซึ่งอาจเรียกว่า ข้าราชการตำรวจเชิงพุทธ Police 4.0 ทั้งนี้เพื่อแก้ปัญหาในการทำงานดังกล่าวมา

ข้าราชการตำรวจเชิงพุทธยุค Police 4.0

หลักธรรมที่นำมาบูรณาการและปรับประยุกต์เป็นพุทธนวัตกรรมอิทธิบาท 4 ในพระสูตรตันตปิฎกสังยุตตนิกาย มหาวรรคค อธิปาตสังยุต (พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2539: เล่มที่ 19 ข้อที่ 813 หน้า 377) ในฐานะพื้นฐานระบบการทำงานของข้าราชการตำรวจเชิงพุทธ Police 4.0 ที่ใช้เป็นพื้นฐานในการปฏิบัติหน้าที่ได้แก่ หลักอิทธิบาท 4 เป็นหนทางสู่ความสำเร็จ หรือเครื่องมือให้ถึงความสำเร็จ บรรลุวัตถุประสงค์แห่งผลที่มุ่งหมาย ดังนี้

1. ฉันทะ (ความพอใจ)

ข้าราชการตำรวจต้องมีความพอใจ ใฝ่สร้างสรรค์ ความเป็นผู้ประสงค์จะทำ และมีใจรัก ความฉลาด ความพอใจในธรรม ใฝ่ใจรักจะทำสิ่งนั้นในการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจในฐานะผู้พิทักษ์สันติราษฎร์อยู่เสมอ และปรารถนาจะทำให้ได้ผลดียิ่งๆ ขึ้นไป นี้เรียกว่า “ฉันทะ” การใช้ฉันทะในการทำงาน คือ การมีใจรักในสิ่งที่ทำ ใจที่รักอันเกิดจากความศรัทธาและเชื่อมั่นต่อสิ่งที่ทำ จึงจะเกิดผลจริงตามควร การมีใจรักถือว่าสำคัญมาก ไม่ใช่ทำใจให้รักเพื่ออะไรสักอย่าง หรือห้ามใจไม่ให้รัก มันก็ยากยิ่งพอๆ กัน เพราะรักดังกล่าวไม่ได้เกิดจากความรักความศรัทธาของเราจริงๆ หากลงมือทำไปก็มีแต่จะทุกข์ทรมาน แม้จะได้บางสิ่งที่มุ่งหวังแล้วก็ตามประการสำคัญเป็นการแอบแฝงมาจากความคิดอื่น ศรัทธาอื่น หรือความเป็นอื่นที่เราพยายามหาเหตุและผลมาอธิบายว่ามันคือสิ่งเดียวกัน เพื่อให้สามารถดำเนินไปได้หรือเพื่อให้ตัวเองสบายใจที่สุด แต่ถ้าเรามีใจศรัทธาอันแรงกล้าแล้ว พลังสร้างสรรค์ก็จะบังเกิดขึ้นกับเราอย่างมหัศจรรย์ทีเดียว (พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต) , 2559, หน้า 55) ข้าราชการตำรวจต้องมีความพึงพอใจในวิชาชีพตำรวจ แม้จะแบ่งเป็นหลายฝ่ายและหลายงาน คือฝ่ายบริหาร ฝ่ายอำนวยการธุรการ และฝ่ายปฏิบัติการ (ฝ่ายปฏิบัติการแยกออกเป็นส่วนย่อย ๆ อีก 5 งาน คือ งานอำนวยการ งานป้องกันปราบปราม งานจราจร งานสืบสวน และงานสอบสวน) ทุกฝ่ายทุกงานควรมีความพึงพอใจในการปฏิบัติหน้าที่ของตนเองตามที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มที่ เช่นงานป้องกันและปราบปรามก็ทำหน้าที่ป้องกันไม่ให้เกิดเหตุร้ายใดๆ

2. วิริยะ (ความเพียร)

ข้าราชการตำรวจต้องขยันหมั่นปฏิบัติหน้าที่ประกอบสิ่งนั้นด้วยความพยายาม เข้มแข็ง อุตุนใจกล้าสู้ กล้าทำทนาย เอาธุระไม่ทอดเลย ความมุ่งมั่นทุ่มเท เป็นความมุ่งมั่นทุ่มเททั้งกายและใจ ที่จะเรียนรู้และทำให้เข้าถึงแก่นแท้ของการปฏิบัติงานในหน้าที่นั้น ๆ วิริยะนี้มาคู่กับความอดทนอดกลั้นเป็นความรู้สึกไม่ย่อท้อต่อปัญหาและความหวังที่จะเอาชนะอุปสรรคทั้งปวง โดยมีฉันทะและศรัทธาเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจ นำใจและเตือนใจ ความอดทนเป็นเครื่องมือสำหรับคนใจเย็นและใจงามด้วย ไม่ใช่มุทะลุดันรับแรงแลและร้อนรน เพราะจะทำให้มีโอกาสผิดพลาดได้ง่าย หรือสูญเสียความอดทนในที่สุดโดยไม่ปล่อยให้โทสะหรือความใจร้อนมุทะลุเข้าครอบงำจิตใจ อันจะก่อให้เกิดความผิดพลาดในการปฏิบัติหน้าที่ซึ่งจะทำให้เกิดความเสียหายต่อการปฏิบัติราชการได้ ดังนั้น ความวิริยะอุสาหะ จึงเป็นวิถีทางของข้าราชการตำรวจที่หาญกล้าและทำทนายต่ออุปสรรคใดๆ ทั้งมวล ถ้าจะฝึกฝนเรื่องความวิริยะแล้ว คงต้องเริ่มจากความคิดที่ว่าต้องหมั่นฝึกฝนตนเองบ่อยๆ หมั่นทำ หมั่นคิด หมั่นเขียน หมั่นนำเสนอ และอย่าเกียจคร้าน อย่ากลัวความผิดพลาด และจงกล้าแสดงออกซึ่งความรับผิดชอบต่อความล้มเหลวของตัวเอง อย่าท้อต่องานหนักและงานมาก ให้คิดว่าทำมากรู้มาก เก่งมากขึ้น อย่างบ่นว่าไม่มีเวลาเพราะเวลาไม่เท่าเดิม ฯลฯ

3. จิตตะ (ความเอาใจใส่)

ข้าราชการตำรวจต้องเป็นผู้ตั้งใจรับรู้ในสิ่งที่ทำ มีใจจดจ่อ และทำสิ่งนั้นด้วยความคิด เอาจิตฝึกฝน ไม่ปล่อยให้ฟุ้งซ่านเลือนลหายไป คือใจที่จดจ่อและรับผิดชอบ เมื่อมีใจที่จดจ่อแล้วก็จะเกิดความรู้สึกรอบคอบตาม คำนี้ยิ่งใหญ่มาปัจจุบัน สังคมซับซ้อนมีสิ่งใหม่ๆ เกิดขึ้นมากมาย แต่ละคนมีภาระหน้าที่ที่ต้องทำ

มากมาย ไม่รู้จะทำอะไรก่อน แต่ถ้าเรามีใจที่จดจ่อต่อสิ่งที่เราคิดเราทำและรับผิดชอบแล้ว ไม่ว่าจะเป็นการเรียนหรือการทำงานก็ตาม ทุกอย่างก็ดีขึ้นไปเอง เราก็จะมีความรอบรู้มากขึ้นเรื่อย ๆ ด้วยใจที่จดจ่อตั้งมั่นและไฟเรียนรู้ของข้าราชการตำรวจ เมื่อข้าราชการตำรวจมีความรอบรู้มากขึ้นก็จะเกิดความรักความรอบคอบตามมา เมื่อมีความรอบคอบแล้ว การตัดสินใจทำอะไรก็จะเกิดความผิดพลาดน้อยตามไปด้วย ความรอบคอบนอกจากจะดำรงอยู่คู่กับความรอบรู้แล้ว ยังต้องอาศัยความดีงามเป็นเครื่องเตือนสติด้วย จึงจะสามารถใช้จิตของเราพิจารณาและตรึกตรองในเนื้อแท้ของสิ่งต่าง ๆ นั้นได้อย่างเหมาะสม เพราะความดีงามตามแบบอย่างของคุณธรรมตามหลักศาสนาและจริยธรรมของสังคมนั้นเป็นสิ่งเดียวที่จะทำให้ได้อยู่ร่วมกันอย่างปกติสุข

4. วิมังสา (ความไตร่ตรอง)

ข้าราชการตำรวจต้องเป็นนักทดลองวิจัย เป็นผู้หมั่นใช้ปัญญา พิจารณาใคร่ครวญ ตรวจสอบเหตุผล และตรวจสอบข้อยิ่งหย่อนในสิ่งที่ทำนั้น มีการวางแผน วัตถุประสงค์ วิถีแก้ไขปรับปรุง เป็นต้น คือ ข้าราชการตำรวจต้องมีการทบทวนในสิ่งที่ได้คิดได้ทำมา อันเกิดจากการมีใจรัก (ฉันทะ) แล้วทำด้วยความมุ่งมั่น (วิริยะ) อย่างใจจดใจจ่อและรับผิดชอบ (จิตตะ) โดยใช้วิจารณ์ญาณอย่างรอบรู้และรอบคอบ จึงนำไปสู่การทบทวนตัวเอง และทบทวนองค์กรหรือทบทวนขบวนการ ทบทวนในสิ่งที่ได้คิดสิ่งได้ทำผ่านมา ว่าเกิดผลดีผลเสียอย่างไร ทั้งที่เป็นเรื่องส่วนตัวของเราเองและเป็นเรื่องที่ร่วมคิดร่วมทำกับคนอื่น เพื่อปรับปรุงปรับแก้ไขให้ดียิ่งขึ้น ในการวิจัยและการพัฒนานั้นเรามักจะใช้คำว่า “สรุปบทเรียน” เป็นการสรุปผลการดำเนินงานที่ผ่านมาในช่วงระยะเวลาหนึ่ง เพื่อดูว่าสิ่งที่คิดและทำมานั้นมันดำเนินไปในแนวทางที่วาดหวังหรือไม่ หรือว่าคิดไว้อย่างทำอีกอย่าง หรือคิดไว้แต่ไม่ได้ทำเลย หรือทำไปแล้วแต่ไม่ได้อย่างที่มุ่งหวัง ทั้งนี้จะได้วิเคราะห์ต่อไปว่า ที่มันสำเร็จมันเป็นเพราะอะไร และที่มันล้มเหลวมันเกิดจากอะไร เพื่อที่จะได้หาแนวทางแก้ไขหรือหาทางหลีกเลี่ยงผลเสียที่อาจเกิดขึ้น

ข้าราชการตำรวจต้องมีความพึงพอใจในวิชาชีพตำรวจ แม้จะแบ่งเป็นหลายฝ่ายและหลายงาน คือฝ่ายบริหาร ฝ่ายอำนวยการธุรการ และฝ่ายปฏิบัติการ (ฝ่ายปฏิบัติการแยกออกเป็นส่วนย่อย ๆ อีก 5 งาน คือ งานอำนวยการ งานป้องกันปราบปราม งานจราจร งานสืบสวน และงานสอบสวน) ทุกฝ่ายทุกงานควรมีความพึงพอใจในการปฏิบัติหน้าที่ของตนเองตามที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มที่ ตำรวจทำด้วยความเพียร มุ่งมั่น ตั้งใจ และหมั่นพิจารณาไตร่ตรองเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดเหตุร้ายเช่นนั้นอีก ข้าราชการตำรวจงานสืบสวนมีหน้าที่สืบสวนคดีที่เกิดขึ้นด้วยความเต็มใจ แม้การรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับคดีจะมีความยุ่งยากเพียงใดก็ไม่ย่อท้อ อาจมีการใช้เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์ เครื่องมือสื่อสารและระบบคอมพิวเตอร์เครือข่ายในการสืบค้นข้อมูล มีความมุ่งมั่นเพียรพยายามอย่างสม่ำเสมอ เอาใจใส่จดจ่อกับการรวบรวมข้อมูลให้ได้มากที่สุดสำหรับดำเนินคดีและพิจารณาไตร่ตรองคัดกรองข้อมูล เพื่อให้ได้ข้อมูลสืบสวนที่ถูกต้องมีความยุติธรรมกับทุกฝ่าย ข้าราชการตำรวจงานสอบสวนมีความพอใจและความพยายามในการทำหน้าที่สอบสวน และจัดพิมพ์รายงานให้ถูกต้องตามพยานหลักฐานและรูปคดี เอาใจใส่ต่อความก้าวหน้าของคดีเพื่อแจ้งให้เจ้าทุกข์ทราบ ถ้าตำรวจมีอิทธิบาท 4 ในการดำเนินงานตามภารกิจดังกล่าว ย่อมจะทำให้งานต่างๆ ประสบความสำเร็จตามที่ตั้งใจไว้

จากที่กล่าวมานี้ ข้าราชการตำรวจยุค Police 4.0 ที่ต้องการจะเดินทางไปสู่ความสำเร็จ ต้องมีการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดี โดยเฉพาะในการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจยุค Police 4.0 ที่ต้องพัฒนาเรียนรู้เทคโนโลยีอย่างเข้าใจและสามารถนำไปใช้ เพื่อการทำหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ หากทำได้ตามกระบวนการอิทธิบาท 4 แล้ว ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนของชุมชน สังคม และประเทศชาติคงอยู่ไม่ไกลเกินฝัน ประการสำคัญ “อิทธิบาท 4” ไม่ได้เกิดขึ้นอย่างโดดเดี่ยวจากหลักธรรมข้ออื่นๆ เลยหากแต่อิทธิบาท 4 เป็นหลักธรรมในการเป็นองค์รวมที่เชื่อมโยงหลักธรรมอื่นๆ เช่น สัจจะ ความจริง ทมะ ความข่มใจ ขันติ ความอดทน อตถิการุณ จากความสละสลัดอารมณ์ความท้อแท้ รวมถึงความเสียสละประโยชน์สุขส่วนตนเพื่อประโยชน์สุขของส่วนรวมด้วย ในฐานะที่เป็นผู้พิทักษ์สันติราษฎร์ที่มุ่งอำนวยความยุติธรรม บำบัดทุกข์ บำรุงสุขแก่ประชาชน อันเป็นองค์รวมและเชื่อมโยงถึงกัน เพียงแต่อธิบายคนละบทบาทเท่านั้น เจ้าหน้าที่ตำรวจประจำสถานีตำรวจต่าง ๆ นั้น ต้องใกล้ชิดและสัมผัสกับประชาชนในพื้นที่อยู่ตลอดเวลาในฐานะของการเป็นผู้พิทักษ์สันติราษฎร์ หรืออำนวยความยุติธรรมแก่ประชาชนนั่นเอง จึงกล่าวได้ว่างานตำรวจระดับสถานีตำรวจคือหัวใจสำคัญที่มีฐานะเปรียบเสมือนหน่วยงานขนาดเล็ก ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ (ชยาพล สิทธิธรรม, 2559, หน้า 47) สิ่งสำคัญเราได้ใคร่ครวญในเรื่องเหล่านี้มาน้อยเพียงใด เพราะในโลกปัจจุบัน โลกที่สังคมวิเศษมากมายจนเกินล้น จึงกลายเป็นโลกที่ฉาบฉวยและรุ่มรวยสูงสุด นั่นแปลว่าเราต้องฝึกฝนตนเองตามหลักอิทธิบาท 4 หลายเท่าตัว เพื่อจะได้เข้าใจและเข้าถึงหลักธรรมที่ก่อให้เกิดการพัฒนาเปลี่ยนแปลง ปรับปรุงให้บุคคลไปสู่ความสำเร็จได้อย่างแท้จริงทั้งทางโลกและทางธรรม

ผลการวิเคราะห์หลักธรรมที่นำมาบูรณาการและปรับประยุกต์เป็นพุทธนวัตกรรมใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ ได้แก่ หลักอิทธิบาท 4 พบว่า ข้าราชการตำรวจมีฉันทะคือความพอใจ มีใจรักในสิ่งที่ทำ ใจที่รักอันเกิดจากความศรัทธาและเชื่อมั่นต่ออาชีพที่ทำ มุ่งให้บริการและปฏิบัติหน้าที่โดยชอบประกอบด้วยธรรม วิริยะ คือมีความเพียร เข้มแข็ง อดทน ใจกล้าสู้ กล้าทำทนาย เอาธุระไม่ท้อถอย ความมุ่งมั่นทุ่มเท เป็นความมุ่งมั่นทุ่มเททั้งกายและใจต่อการทำหน้าที่ ที่หาญกล้าและทำทนายต่ออุปสรรคใดๆ ทั้งมวล จิตตะ คือความเอาใจใส่จิตฝึกฝน ไม่ปล่อยใจให้ฟุ้งซ่านเลื่อนลอยไป คือใจที่จดจ่อต่อหน้าที่และความรับผิดชอบหัวใจคือประชาชน วิมังสา คือความไตร่ตรองพิจารณาใคร่ครวญ ตรวจสอบเหตุผล และตรวจสอบข้อยิ่งหย่อนในสิ่งที่ทำนั้น มีการวางแผน วัดผล คิดค้นวิธีแก้ไขปรับปรุงการทำงานสม่ำเสมอวิเคราะห์ต่อไปว่า ที่มันสำเร็จมันเป็นเพราะอะไร และที่มันล้มเหลวมันเกิดจากอะไร เพื่อที่จะได้หาแนวทางแก้ไขหรือหาทางหลีกเลี่ยงผลเสียที่อาจเกิดขึ้น

บทสรุป

ปัญหาของการปรับตัวของข้าราชการตำรวจไทยในยุคปัจจุบันที่มุ่งขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทยในยุค 4.0 โดยนวัตกรรมใหม่ๆ เข้ามาปรับปรุงแก้ไขกลไกการทำงานของภาครัฐและพัฒนาศักยภาพคนให้ก้าวเข้าสู่โลกใหม่สภาพแวดล้อมราชการไทยก็มีปัญหาความพร้อมทางด้านดิจิทัล ด้วยเหตุที่ความรู้ทางด้านวิทยาการคอมพิวเตอร์และความพร้อมด้านดิจิทัลมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วมาก คนที่เข้าไปรับราชการมีแนวโน้มที่จะตกยุคได้ไวมาก เนื่องจากร่างกายมีความมั่นคงมากจนเกินไปจนไม่ต้องดิ้นรนที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ เมื่อทำการวิเคราะห์จากวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องพบว่าหลักแนวคิดการพัฒนาทางเศรษฐกิจของประเทศไทย หรือ Thailand

4.0 เน้นแนวคิดการสร้างมูลค่าเพิ่ม โดยลงมือปฏิบัติการที่จะประหยัดกำลังพลและสิ่งสนับสนุนที่จำกัด แต่บรรลุผลสำเร็จอย่างสูงสุดและคุ้มค่าอย่างยิ่ง แต่ได้ผลตอบแทนมหาศาล มีความคิดสร้างสรรค์เป็นแนวผลักดัน และนำนวัตกรรมเข้ามาช่วยในการผลิต และเปลี่ยนจากการผลิตสินค้าเป็นการให้บริการมากขึ้น ใช้การพัฒนาเปลี่ยนแปลงแบบ New-S-Curve ด้วยเทคโนโลยีใหม่ๆ ยุค 4.0 จึงเป็นยุคที่นำเทคโนโลยีเข้ามาเป็นหลักสำคัญ ในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของประเทศ มุ่งเน้นการพัฒนาสู่ภาคบริการมากขึ้น เน้นรายได้ของประเทศ เน้นเศรษฐกิจของชาติ กลไกการขับเคลื่อนมุ่งการขับเคลื่อนไปข้างหน้าอย่างรวดเร็ว แต่การพัฒนาประเทศไทยที่ เน้นการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างรวดเร็วได้เพิ่มความเสี่ยง ความเสียหาย เกิดปัญหาอาชญากรรมและขาดความปลอดภัย การสร้างระบบความปลอดภัยที่เข้มแข็ง จะเป็นหลักประกันการลดความเสี่ยง และเพิ่มความมั่นใจที่จะพุ่งไปข้างหน้าอย่างปลอดภัย บทเรียนการก่อเหตุร้ายในประเทศไทยในอดีต เช่น การก่ออาชญากรรมที่เกิดจากต่างชาติและที่เกิดจากคนต่างชาติในประเทศไทยมีเพิ่มสูงขึ้นอย่างเห็นได้ชัด เป็นสัญญาณให้เห็นว่ามิติความมั่นคง (Security function) ส่งผลต่อมิติเศรษฐกิจ (Economic function) เพียงใด

การที่จะพัฒนาตำรวจในภาพรวมทั้งหมดในคราวเดียวกันนั้นเป็นไปได้ยากมาก เพราะฉะนั้น การที่จะพัฒนาองค์การของตำรวจ ให้ก้าวทันยุคประเทศไทย 4.0 หรือทำให้ตำรวจเป็น “ตำรวจไทย 4.0” ได้นั้น จะต้องเริ่มต้นจากการพัฒนาผู้บริหารของแต่ละหน่วย เพราะการที่จะพัฒนาไปเป็นผู้บริหารของหน่วยแต่ละหน่วยของตำรวจนั้น จะเป็นการพิจารณาตามหลักเกณฑ์และความเหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ ซึ่งผู้บังคับบัญชาในชั้นสูงขึ้นไปจะเป็นผู้พิจารณาและแต่งตั้งตามหลักเกณฑ์ที่ พรบ.ตำรวจแห่งชาติและกฎกระทรวงได้กำหนดไว้และสิ่งที่สำคัญที่ควรคำนึงถึงหัวหน้าสถานีตำรวจ หรือผู้บริหารระดับกลางของหน่วยงานตำรวจ มีบทบาทที่อาจจะแตกต่างจากผู้บริหารขององค์กรอื่นๆ เนื่องจากตำรวจต้องแสดงบทบาทหลายด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งหัวหน้าสถานีตำรวจ ไม่ว่าจะเป็นระดับใด ท่านจะเป็นทั้งนักบริหาร นักปกครอง นักประสานงาน นักพัฒนา และนักปฏิบัติในคนๆ เดียวการบริหารองค์การในยุค 4.0 การบริหารที่ต้องคิดไปข้างหน้า ยังเป็นสิ่งจำเป็น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคที่โลกเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ยิ่งทำให้ผู้บริหารจำเป็นต้องคาดการณ์การเปลี่ยนแปลง และปัญหาที่จะเกิดขึ้นในอนาคตอันใกล้ แล้วบริหารเพื่อแก้ไขปัญหาให้ทันต่อสถานการณ์ เพราะยุคที่โลกเปลี่ยนแปลงเร็ว ใครรู้เร็วกว่า แก้ปัญหาเร็วกว่า ปรับตัวเร็วกว่าย่อมเป็นผู้ชนะเพราะฉะนั้น ผู้ที่จะเป็นผู้บริหารหรือหัวหน้าสถานีตำรวจ จะต้องมีความรู้ความสามารถทั้งทางด้านวิชาการ ยุทธวิธีตำรวจ มีภาวะผู้นำ และก้าวทันเทคโนโลยีจึงจะนำพาองค์การหรือสถานีตำรวจนั้นๆ ก้าวทันยุคประเทศไทย 4.0 หรือยุคแห่งเทคโนโลยี หรือยุคแห่งนวัตกรรม (innovation) ได้

วิเคราะห์การทำงานของข้าราชการตำรวจเชิงพุทธในยุค 4.0 คือการประยุกต์หลักธรรมในการยึดเหนี่ยวจิตใจในการปฏิบัติหน้าที่ให้บรรลุผลสำเร็จโดยใช้หลักธรรม “อิทธิบาท 4” คือ ฉันทะ (ความพอใจ) วิริยะ (ความเพียร) จิตตะ (การเอาใจใส่) และวิมังสา (การไตร่ตรอง) ในการเรียนรู้ให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีต่างๆ ที่เกิดขึ้น และปฏิบัติงานแก้ไขปัญหา รับมืออาชญากรรม สร้างความปลอดภัยให้กับประชาชน เพื่อให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์และพันธกิจที่ให้ไว้กับประชาชนที่ว่า สำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นองค์กรบังคับใช้กฎหมายที่ทันสมัย ได้มาตรฐานสากล เพื่อให้ประชาชนเชื่อมั่น และศรัทธา สร้างสันติสุขให้เกิดในสังคมยุค 4.0 ได้อย่างแท้จริง

เอกสารอ้างอิง

1.หนังสือ

กรมตำรวจ.(2529) แผนแม่บทกรมตำรวจฉบับที่ 1(พ.ศ.2530-2534) กรุงเทพมหานคร: กรมตำรวจ, รายงานประจำปี 2539.

ปุระชัย เปี่ยมสมบูรณ์. (2533). **อุดมคติและจริยธรรมตำรวจ:หลักการและประสบการณ์**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สหายบล็อกและการพิมพ์.

พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตโต). (2559). **พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลธรรม**. พิมพ์ ครั้งที่ 34. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ. (2556). **สถิติข้าราชการตำรวจที่ถูกดำเนินการทางวินัยระหว่างปี พ.ศ. 2552-2555**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ตำรวจ.

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ. (2557). **ยุทธศาสตร์การบริหารทรัพยากรบุคคลของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2557-2566** = Human resource strategy of royal Thai police 2014-2023. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานตำรวจแห่งชาติ.

มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, (2539). **พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

3.วารสาร

คมสันต์ บุพตา และยุภาพร ยุภาศ (2560).การบริหารงานตำรวจกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมในยุคไทยแลนด์ 4.0, **วารสารสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม** 4(1),15-31

Ilham Prisgunanto, Alb. Wahyurudhanto, and Sutrisno Sutrisno(2019). The Diffusion of 4.0 Era Innovation in the Implementation of Police Officers' Job (Surveying the Conduct of Police Officers of Police Regions of the Indonesian National Police) *Journal of International Conference Proceedings (JICP)* 2(1).

4.สื่ออิเล็กทรอนิกส์

สุวิทย์ เมษินทรีย์. (2560). แนวคิดเกี่ยวกับประเทศไทย 4.0.[Online]. planning2.mju.ac.th วันที่สืบค้น 15 ตุลาคม 2565

อานนท์ ศักดิ์วรวิชญ์. (2560). [Online]. Thailand 4.0 ข้าราชการไทย 0.4 และการศึกษาไทย 0.04 เราจะเริ่มฝันหรือทำฝันให้เป็นจริง..วันที่สืบค้น 15 ตุลาคม 2565

เอกสารตำรวจไทย. (2559).วิชาการตำรวจ.[Online]. <http://preeda44.blogspot.com>. วันที่สืบค้น 15 ตุลาคม 2565

Sataworn. P. (2560). วิชาการตำรวจ.ตำรวจไทย4.0. [Online]. <http://preeda44.blogspot.com>. วันที่สืบค้น 30 มกราคม 2565